

Nytt amerikanskt tävlingsprogram med likheter från svenska “Upp med händerna” från 80-talet

3 maj 2024

Foto: Silent Visual Media

“SignTasTic!” är en TV-show som med 5000 dollar i prispotten varje vecka vill engagera okunniga hörande i amerikanskt teckenspråk - vem kan bäst använda de 50 nya tecken de precis lärt sig i olika tävlingsmoment?

I Sverige finns det hörande som ännu idag minns tecken de snappat upp från UR:s “Upp med händerna” från 80-talet. På den tiden då det inte fanns så många TV-kanaler och program som konkurrerade om tittarna. Många döva minns säkert speciellt “Gäster med tecken”, ett tävlingsprogram som leddes av bl.a Gull-Britt Lindahl från 1986, klipp finns att hitta på YouTube.

Det amerikanska medieföretaget Silent Visual Media lanserade i april en amerikansk spelshow som har vissa likheter och ambitioner från den gamla UR-produktionen - att genom underhållning sprida kunskap om döva och teckenspråk och inte minst lära ut tecken. “SignTasTic!” leds av döva programledare och artister, dock är de tävlande hörande och ska pröva sina förmågor att memorera ASL-tecken, förstå och använda dem. Ju fler tecken desto mer pengar kan de vinna.

Den döva programledaren Dan Cook och skaparen av showen, säger “Vi ville skapa något unikt, något som inte bara underhåller utan också utbildar och främjar förståelse. SignTasTic! är resultatet av den drömmen”.

Inför varje tävlingsomgång får de tävlande 24 timmar på sig att memorera 50 utvalda tecken på ASL. I tävlingsprogrammet ska de hörande genom bästa förmåga använda sina nya språkkunskaper (?) i olika moment såsom frågesport, gester och ASL-konversation med artisterna som alla är döva.

För att nå ut till den bredare hörande publiken har Silent Visual Media skapat visuell grafik som hjälper även hörande tittare att hänga med i ASL. Utöver det kan

även hemmapubliken vara del av tävlingen genom QR-kod som visar de 50 ASL tecken som de tävlande i TV-rutan fått memorera.

Showen har redan fått uppmärksamhet från VSYN+, en ny streamingplattform för teckenspråksunderhållning, och nya avsnitt kommer att släppas varje vecka.

Kanske lyckas "SignTasTic!" lära en ny generation amerikaner ASL likt "Upp med händerna", svenskt teckenspråk och den svenska tv-publiken på 80-talet.

Lisa Åström

nyhet@teckenbro.com

BBC lyfte fram Teckenspråkets dag i Storbritannien

3 maj 2024

Foto: Adobe stock

I Storbritannien firas det brittiska teckenspråkets dag den 28 april. Dagen till ära erbjöd BBC Barn och Utbildning brittiskt teckenspråk (BSL) på samtliga program på sina kanaler CBBC och CBeebies.

Detta initiativ kallas British Sign Language takeover. BSL är nu erkänt som ett språk i Storbritannien och kommer att bli ett GCSE-ämne år 2025. GCSE ämnen kan jämföras med våra gymnasiegemensamma ämnen i Sverige.

En av höjdpunkterna under dagen var den helt nya dokumentären *My Life: Can BSL Change the World?* som sändes på CBBC och BBC iPlayer. I dokumentären följer tittarna Daniel, en döv tonåring, på en resa där han vill få hela världen att använda teckenspråket.

De yngre tittarna kunde ta del av populära tecknade serier av som till exempel Bluey, Hey Duggee, Supertato och Deadly Mission Shark. Dessutom gästade den döva Bake Off-stjärnan Tasha Stones ett av underhållningsprogrammen. Kanalen

CBeebies erbjöd bland annat CBeebies Magic Hands och Something Special med Justin Fletcher som använde Makaton (ett sorts kommunikationssätt med kombination av tecken, symboler och tal, som kan jämföras med TAKK i Sverige).

De program som inte innehöll något teckenspråk, tolkades i stället under hela dagen på båda kanalerna. Nyhetsprogrammet Newsround hade en tolk live i studion. BBC har även förbättrat tillgängligheten för sitt nyhetsinnehåll genom att erbjuda daglig BSL-tolkning på sin webbplats.

Allt teckenspråkigt innehåll finns tillgängligt på BBC iPlayer.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com

Allvarliga brister kvarstår i tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning enligt MFD-rapport

3 maj 2024

Foto: Adobe stock

Enligt den senaste rapporten från Myndigheten för delaktighet (MFD) är det tydligt att allvarliga skillnader kvarstår mellan personer med funktionsnedsättning och resten av befolkningen när det kommer till levnadsvillkoren. Ekonomisk trygghet, hälsa, utbildning, arbetsmarknad, samt diskriminering och utsatthet för våld är några av de områden där skillnaderna är påtagliga.

Många efterfrågar ett bättre utbud av anpassad information för personer med funktionsnedsättning. En av tio personer uppgav brister i informationen, inklusive saknad information om vallokalens tillgänglighet och hjälp att hitta dit. Dessutom

rapporterade var sjunde person som röstade att tillgängligheten var dålig. Andra brister som lyftes fram gällde höga röstningsbord, små texter på valsedlarna och brist på teckenspråkstolkning.

I uppföljningen av kommuner framkom att de flesta kommuner kan erbjuda vissa individanpassade stöd och lösningar, såsom ledsagning och tolktjänst. Dock visade det sig att endast ett fåtal av kommunerna kan erbjuda material på teckenspråk.

Rapporten betonar behovet av att stärka tillgången till information på teckenspråk och andra anpassade format för personer med funktionsnedsättning. Det är också viktigt att förbättra krisberedskapen för denna grupp, inklusive tillgången till skyddsrum och att säkerställa att nödnumret 112 är tillgängligt för döva och hörselskadade.

Enligt Socialstyrelsen har det skett en generell minskning i ledsagarservice, särskilt för grupp 3 i personkretsen, vilket inkluderar blinda, gravt synskadade och personer med dövblindhet. Dessa uppgifter pekar på behovet av att fortsätta arbeta för att säkerställa lika tillgång till samhällets tjänster och stöd för personer med funktionsnedsättning, inklusive döva och hörselskadade.

Rapporten berättar också att Myndigheten för tillgänglighet, MTM, har gjort en förstudie där man undersöker om man ska publicera lättlästa nyheter på svenskt teckenspråk och därmed publicera 8 sidor på teckenspråk.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com

Snart kan utbildade döva teckenspråkstolkare registrera sig i

Kammarkollegiets tolkregister

3 maj 2024

Foto: Kammarkollegiet

Om du är en utbildad tolk eller har fått din utbildning validerad, har du möjlighet att ansöka om att bli registrerad i Kammarkollegiets register över utbildade tolkar. Detta gäller bland annat för grundutbildningen för teckenspråks- och dövblindtolkar till hörande teckenspråkstolkar. Döva teckenspråkstolkar kan idag inte registrera sig i Kammarkollegiets register då utbildningarna inte finns i systemet än.

Kammarkollegiet har nu skickat ut en remissrunda till bland annat Sveriges Dövas Riksförbund (SDR), Västanviks folkhögskola och Stockholms universitet. I remissrundan föreslog Kammarkollegiet nya föreskrifter för registret över utbildade tolkar. Remissrundan avslutades den 19:e april. SDR har skrivit ett remissvar och enligt information på deras sida stöder de Kammarkollegiets förslag att teckenspråksutbildningen för döva ska ingå i registret.

SDR har sedan 2014 aktivt arbetat för utvecklingen av tolk- och översättarutbildningar för döva. Projektet "Utbildning för döva tolkar och översättare" som genomfördes mellan 2015 och 2017 resulterade i en tvåårig tolkutbildning på Västanviks folkhögskola från och med 2019, finansierad av Myndigheten för Yrkehögskolan (MYH). SDR uppskattar att över 50 personer har genomgått utbildningen (både pilot- och MYH utbildningarna) fram till maj 2024. Till våren 2026 förväntas antalet ha ökat till 70 eftersom det idag blev klart att Västanviks folkhögskola kör en fjärde tolkutbildning för döva från och med i höst. Sedan tidigare är det klart att Stockholms universitet har en kandidatutbildning i höst i teckenspråk och tolkning där personer som har svenskt teckenspråk som förstaspråk kan söka till en inriktning Intramodal teckenspråkstolkning.

Att inkludera denna utbildning i Kammarkollegiets register förväntas ha positiva effekter för både de döva teckenspråkstolkarna, tolkanvändarna och tolkbeställarna. För de döva teckenspråkstolkarna innebär det ett erkännande för deras utbildning och kompetens, vilket underlättar för dem att få fler uppdrag. För användarna innebär det tillgång till information om tolkarna och en ökad möjlighet att beställa deras tjänster.

Samtidigt framhåller SDR i remissvaret att den svenska tolktjänsten för döva,

hörselskadade och personer med dövblindhet behöver en omfattande reform. Trots överlämnandet av "Handlingsplanen för en långsiktig utveckling av tolktjänsten för döva" till regeringen år 2022 har inga åtgärder vidtagits. Det leder till ett strukturellt utanförskap för döva på arbetsmarknaden och försämrade arbetsvillkor för tolkarna. De som genomgått utbildningen för döva tolkar kan komplettera den ansträngda branschen på många sätt och samtidigt bidra till en högre tolkkvalitet samt stärka tolkanvändarens trygghet i olika tolksituationer. Då krävs det att olika instanser, såsom bland annat regionernas tolkcentraler, vidtar åtgärder så att denna yrkesgrupp ges tillträde till olika tjänster och uppdrag.

Kammarkollegiets förslag har fullt stöd från SDR, och om det går enligt planerna så planerar Kammarkollegiet att informera berörda utbildningsanordnare om ikraftträdandet av de nya föreskrifterna utan dröjsmål.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com

Döv afrikansk dansgrupp förbereder Europaturné

3 maj 2024

Foto: Adobe stock

Dansgruppen Fiantan du Burkina i Burkina Faso förbereder nu sin första Europaturné. Gruppen består av sex döva dansare. Ordet Fiantan betyder "utan handikapp" på Dioula, som är ett av Burkina Fasos officiella språk. Namnet symboliserar dansgruppens drivkraft att övervinna hinder.

Det var koreografen Yaya Sanou som 2018 grundade dansgruppen i Bobo Dioulasso. I dansgruppen får döva och hörselskadade unga personer en plattform där de kan uttrycka sig genom dans. Oumar Sanou, en av dansarna, berättar för Africanews att han alltid sett hörande dansa men aldrig andra döva. Med dansgruppen kan han nu resa och träffa andra döva.

Dansföreställningen som de har just nu heter, "Adapte mon être" (Anpassa min varelse), är en hyllning till alla som lever med funktionsnedsättningar och en kamp för deras rättigheter. Yaya förklarar att föreställningen är baserad på dansarnas egna berättelser och kamp för att återta sin plats i samhället. Yaya har utvecklat ett sätt för dansarna att uttrycka sig på scenen som han kallar "Vibra Signe", som baseras på teckenspråk, vibrationer, blickar och beröring samt kontakt med marken.

Fientan du Burkina har dansat vid flera prestigefyllda evenemang och nu förbereder de sin första Europaturné som pågår under 2024/2025.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

Åtal mot dövblinde Ekrem nedlagt

3 maj 2024

Foto: Dnieuws

Teckenrapport har, den 12 april, berättat om den dövblinde Ekrem Koc som anmäldes för misshandel mot tjänsteman. Nu har Åklagarmyndigheten beslutat att stoppa rättegången mot Ekrem. Åklagarmyndigheten har granskat alla uttalanden på nytt och kommit fram till att det fanns missförstånd och olyckliga omständigheter.

Förra månaden fick Ekrem ett förslag att betala en bot på 500 euro för misshandel, men det vägrade han. Ekrem sa: "Därför gick jag till Omroep West, en nederländsk tv-kanal, med min historia och bild för att visa att det aldrig var min avsikt att slå en tjänsteman. Jag agerade i självförsvar eftersom jag trodde att de var brottslingar. Artiklarna från Omroep West och DNieuws har hjälpt till eftersom många människor blev mycket upprörda när de läste artiklarna."

En rättegång var planerad för den 26 juni, men Åklagarmyndigheten har nu beslutat att den inte är nödvändig. Ekrem berättar att tjänstemännen och polisen har pratat igen och diskuterat med Åklagarmyndigheten. Vittnen till situationen

kände igen honom och såg att han inte gjorde något fel.

Åklagarmyndigheten förklarade att eftersom tjänstemännen var civilklädda den dagen och med tanke på Ekrems begränsningar var det förståeligt att han inte visste att han hade att göra med riktiga ordningsvakter. Han greps av personer han inte litade på, kände sig osäker, tog sig loss och råkade träffa en tjänsteman i ansiktet. I den situationen trodde han att han behövde försvara sig själv, så det var ingen misshandel.

Ärendet har nu lagts ner på grund av otillräckligt bevis.

Ekrem är mycket glad och lättad över detta beslut. Han sa till Dnieuws, vår DJE-partner i Nederländerna: "Jag har varit väldigt arg och stressad i fyra månader men är glad nu och lättad och kan fortsätta med mitt liv. Förhoppningsvis behandlar tjänstemännen människor med funktionsnedsättningar som de misstänker för brott på ett annat sätt nu."

Dnieuws

Översatt och redigerad av Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Trevlig valborg!

3 maj 2024

Forskningsstudie

om

teckenspråkstolkarnas upplevelse av sitt arbete med distanstolkning

3 maj 2024

Foto: Håkan Risberg – Region Örebro Län

Camilla Warnicke och Marie Materne har gjort en forskningsstudie om teckenspråkstolkars upplevelse av om distanstolkning i relation till Covid-19. I studien undersökte de hur Covid-19 pandemin påverkade teckenspråkstolkarnas arbete i Sverige genom övergången till distanstolkning. Genom djupintervjuer har forskarna lyssnat till teckenspråkstolkare som reflekterar över och jämfört fysisk tolkning med distanstolkning samt dess fördelar och nackdelar.

Teckenrapport har tidigare berättat om Camilla Warnickes forskningar. Nu har hon avslutat en ny studie tillsammans med sin kollega, Marie Materne. Studien handlar om teckenspråkstolkarnas upplevelser av arbete vid distanstolkning och baseras på djupintervjuer med 26 teckenspråkstolkare från 19 regioner i Sverige. Genom att förstå tolkarnas erfarenheter kan tolktjänsterna anpassas för att säkerställa lika tillgång för alla användare.

Studien kom fram till fem huvudområden: 1. Jämförelse av tolkningsmiljöer – hur tolkar upplever skillnader mellan fysisk tolkning och distanstolkning. 2. Anpassningar – vilka anpassningar som görs vid en distanstolkning. 3. Sociala relationer och interaktion – hur dessa påverkas. 4. Teknisk utrustning – hur den påverkar tolksituationen. 5. Hållbarhet – hur tolkarnas upplevelse är i relation till hållbarhet.

Pandemin har krävt nya arbetsmetoder för teckenspråkstolkarna. Tolkarna upplevde både positiva och negativa aspekter vid övergången till distanstolkning. Distanstolkningen fortsätter dock att utvecklas.

I djupintervjuerna reflekterade tolkarna över skillnader mellan fysisk tolkning och distanstolkning, där den förstnämnda ansågs vara mer naturlig och social medan distanstolkning erbjöd nya möjligheter till samarbete men också innebar tekniska utmaningar. Anpassningar i tolkningens olika dimensioner, inklusive teknik, arbetsmiljö och interaktion, visade sig vara avgörande för att möta kraven på distanstolkningens flexibilitet och tillgänglighet. Diskussionen om distanstolkning

och fysisk tolkning väckte även etiska frågor kring tillgänglighet och kvalitet i tolkningen.

Slutligen betonar studien vikten av samarbete, tillförlitlig teknik och att möjlighet att få välja mellan distans och på plats är viktigt för att säkerställa en hållbar och jämlik tolkservice.

Studien genomfördes i en specifik kontext och rekommenderar därför uppföljningsstudier för att fortsätta undersöka utvecklingen av tolkarnas arbetspraxis över tid, både i Sverige och internationellt.

På den här länken kan man läsa forskningsstudien i sin helhet:

<https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/27523810241239779>

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

DCL futsal damer och DCL herrar

3 maj 2024

Foto: DCL

Deaf Champions League (DCL) futsal har avklarats för både damer och herrar. Damernas turnering gick den 8-13 april i Salgótarján, Ungern och herrarnas den 22-27 april i Aten, Grekland. I båda turneringarna var flera svenska spelare med; Fatima Tebibel, Aleksandar Skovin, Herman Said, Gor Sargisyan, Elias Rangsjö, Alexander Neverland, Adam Neverland, Amadeus Lantz och Rekar Essa.

I DCL futsal damer var det totalt sex klubbar från fyra länder som tävlade mästartiteln. Två klubbar från Spanien; Coslada och Gualdalajara, två klubbar från Frankrike; Reims och Tolosa, Messina från Italien samt klubben Salgótarjáni från Ungern och Messina från Italien. Svenska Fatima Tebibel spelade med det franska laget, Tolosa.

Fatimas lag slog ungerska Salgótarjáni med 11-3. De slog även spanska Coslada med 4-1. Dock förlorade de mot spanska Guadalajara med 1-3 samt mot franska Reims med 1-2. Mot italienska Messina blev det oavgjort, 1-1. Tolosa fick då spela om bronset mot Messina igen. Den här gången kunde Fatimas lag spela bättre och vann med 5-0. Därmed fick Fatima och hennes lag ta emot bronset.

Vann gjorde spanska Guadalajara, helt överlägset efter att ha vunnit alla sina matcher. I finalen vann de med 9-2 mot Reims, som fick mottaga silvret.

I DCL futsal herrar var det tio klubbar från fyra länder som tävlade om att bli mästare. Tre grekiska klubbar; Aten, Tripoli och Minoas. Tre engelska klubbar; Saint John, Barnet och Farsley Celtic. Tre franska klubbar; Paris, Reims och Vitry samt det tyska laget, Comet Berlin.

Aleksandar spelade för den engelska klubben, Saint John, Herman för grekiska klubben Tripoli och övriga sex svenska herrar spelade i samma lag, nämligen grekiska Aten.

Alla tre lag där svenskarna spelade kom vidare till semifinal, där Aleksandars lag fick spela mot Hermans lag. Tripoli, med Herman, vann med 2-1. Grekiska Aten med de sex andra svenska spelarna fick spela mot engelska Farsley Celtic. De vann med 2-1. I finalen besegrade Tripoli, med Herman, över Aten, med de sex andra spelarna, med 3-0. Bronset gick till Farsley Celtic som vann mot Aleksandars lag, Saint John, med 2-1 efter förlängningen.

Valet av värdstaden för DCL herrar var komplicerat eftersom platsen ändrades flera gånger innan det till sist blev Aten i Grekland. Anledningen till valet var att en av de tidigare medlemmarna i den administrativa styrelsen, Michail Polemis, ursprungligen från Grekland, avled förra december. Han var en av de viktiga figurerna inom DCL och ägnade nio år av sitt liv åt arbetet i styrelsen; inklusive två år som vice ordförande och tre år som kassör.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Teckenspråkets dag byter namn till Svenska teckenspråkets dag

3 maj 2024

Foto: SDR och ISOF

SDR, Sveriges Dövas Riksförbund, meddelade i sitt pressmeddelande den 29 april att från och med den 14:e maj 2024 kommer Teckenspråkets dag att byta namn. Dagen omfattar en ny identitet som "Svenska teckenspråkets dag".

Anledningen till denna förändring är att SDR, Sveriges Dövas Riksförbund, och ISOF, Institutet för språk och folkminnen, önskar tydligare betona det svenska teckenspråkets unika karaktär och dess historiska betydelse som nationellt teckenspråk.

Beslutet att officiellt erkänna svenskt teckenspråk som dövas modersmål år 1981 markerade en milstolpe i dövgemenskapens kamp för sina språkliga rättigheter. Innan dess betraktades inte teckenspråket som tillåtet kommunikationsspråk på skolor för döva. Numera, med en ökad medvetenhet om att olika nationer har sina egna teckenspråk, känns det passande att särskilja det svenska teckenspråket genom att använda den nya benämningen.

På liknande sätt kommer den 23 september, tidigare känd som Internationella teckenspråksdagen, att omdöpas till Internationella dagen för teckenspråken i världen. Denna förändring reflekterar den mångfald av teckenspråk som existerar runt om i världen och syftar till att undanröja missförståndet att teckenspråket är internationellt.

Genom att föreslå dessa nya benämningar, hoppas SDR att både Svenska teckenspråkets dag och Internationella dagen för teckenspråken i världen kommer att få ökad synlighet och erkännande i samhället.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com